

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

3. Quis de bonis suis testari possit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

C A P. III.

Quis de bonis suis testari possit, vel non; & an aliqua testandi obligatio incumbat.

OMnibus hominibus libera est de bonis suis testandi facultas, nisi iure prohibeantur. Naturali iure prohibentur infantes, amentes, furiosi perpetuo.

Positio iure prohibentur testari; surdus & mutus à natura: Prodigus, seruus, usurarius manifestus, Filiusfam. de bonis aduentitijs (potest tamen patre consentiente ad pias causas, etiam ad donationes causa mortis, quod si patri ipsimet velit relinquere bona aduentitia, requiritur iudicis autoritas) Impubes ob Iudicij immaturitatem. Ergò pubes (vt filius Syndici P.) Captiuus interim apud hostes testari non potest, sed quod ante fecerat testamentum, iure post limum conualescit, si ad suos redierit, imò etiam si moriatur in captiuitate valet. Tamen damnatus ad mortem naturalem aut ciuilem testari non potest, nisi consuetudine aliter obseruetur. Verum spectato iure communi, non solum testamentum, sed quæuis alia voluntas, quamuis ante crimen commissum condita sit, per sententiam condemnatoriam infirmatur. Nisi quod donatio coniugi facta ante crimen commissum (NB. aut etiam veneficij) subsecuta sententia condemnatoria, subsistit, præterquam si sit crimen læsæ maiestatis, per quod memoria Rei damnanda est. His adde quod neque donatio inter viuos facta post condemnationem de crimine capitali subsistat Cæsareo iure. Sin autem ante

ante

ante condemnationem donatio facta fuerit, quamvis post crimen commissum, vim suam obtinet, nisi crimen sit, ob quod bona ipso iure fisco commissa sunt. Religionem professus testari etiam non potest, tum quia sui iuris non est, tum quia rerum dominium non habet.

3 Si tamen ante professionem fecerit testamentum non rumpitur, sed confirmatur per professionem & Monasterium, fruitur bonis eius, donec moriatur, si sit dominij capax.

4 Religiosus, cui peculium concessum fuit, vel quaedam utensilia, cum Praelati consensu, causa mortis donare potest, per dispositionem non obligatoriam sed deprecatoriam. Ratio, quia si res modica sit, ut Praelatus licentiam dare possit donandi inter vivos, cur etiam non causa mortis.

5 Summus Pontifex Religioso licentiam dare potest testandi ad causas pias, non ad profanas, intelligit de bonis, quae Religiosus de facto possidet, seu quorum administrationem habet: non vero de bonis Monasterio iam ante acquisitis per ipsius professionem. Ratio, quia privilegium Principis intelligi debet sine prauidicio tertij.

NB. Nam testandi facultatem concessam est Religiosis ordinum militarium, & Religiosis in Claustrum beneficium V. C. Episcopale, parochiale possidentibus. Raro autem intra Claustrum, nisi tales sint, quibus certa portio in alimenta & vestes tribuatur.

6 Natiuij Religionum nullo iure testari prohibentur: Quia sui iuris adhuc & bonorum dominij sunt, libera exeundi potestate praediti.

NB. Religiosi Societ. Iesu, qui simplicia non sumunt

fnata vota habent, de bonis suis mortis causa dispo-
nere possunt validè sed non licitè. Ratio, quia Reli-
giosi Soc. Iesu, ante editam professionem, aut vota
formata retinent dominium bonorum: impeditum
quidem voto paupertatis, quo minus licitè dispo-
nere possint absque superiorum licentia, non tamen
impedita lege canonica, per quam dispositio irrita
reddatur.

Si novitius de bonis suis nihil disponens profes- 7
sionem edat, succedit Monasterium, si tamen des-
cendentes vel ascendentes habeat, ipsis portio legi-
tima statim conferenda debetur. Pater Religiosus di-
sponens de bonis suis debet Monasterio dare tan-
tum, quantum filio.

Pater Religionem professus, taliter uti iam di- 8
ctum, disponens de bonis suis, non potest tutorem
filii dare, cum eos in potestate iam non habeat: qua-
re dativo eiusmodi tutore præferendus est legitimus
idoneus, si non talis adsit, Iudicis est assignare.

Filius habens ascendentes inter eos disponere po- 9
test ante professionem, & pater habens descenden-
tes, inter eos disponere potest, tum ante tum post
professionem, sed uterque tantum de bonis acquisi-
tis ante editam professionem. Quæ enim postea ac-
quisita, ad Monasterium pleno iure pertinent. Quæ
Moniali in dotem data sunt, illa Monasterio irrevoc-
cabiliiter acquiruntur.

Nemo per se loquendo obligatur ad testamentum 10
condendum, sed interdum per accidens, ne a-
liquin lites aliaue incommo-
da oriantur.